

Vergaderjaar 2009–2010

27 664

Toekomst milieuwetgeving

Nr. 62

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 februari 2010

Hierbij bied ik u het interimrapport van het project «IMPEL-TFS¹ Enforcement Actions II, Enforcement of EU Waste Shipment Regulation, «Learning by doing» aan². Het project vindt plaats onder de paraplu van het IMPEL-TFS netwerk en wordt geleid door de VROM-Inspectie. Het project is een vervolg op het eerdere samenwerkingsproject «Inforcement Actions I (EA I), waarover ik de Tweede Kamer heb gerapporteerd (Kamerstukken, vergaderjaar 2007–2008, 27 664, nr. 58 en nr. 59) en waarover ik met u heb overlegd tijdens het Algemeen Overleg van 23 september 2008 (Kamerstuk, vergaderjaar 2008–2009, 27 664, nr. 60, verslag van een algemeen overleg).

Aanleiding en doel

Ongeveer 15% van alle transportbewegingen in Europa betreft afvalstoffen. Een groot deel van de afvalstoffen wordt op een milieuverantwoorde manier verwerkt. Een deel van het afval bereikt helaas niet de juiste bestemming waardoor milieu en gezondheid kunnen worden geschaad. Handhaving beperkt de risico's voor milieu en gezondheid en samenwerking tussen Europese lidstaten op dit terrein draagt bij aan een gelijke handhavingdruk in Europa. Samenwerking is een verplichting in de EG-Verordening Overbrenging Afvalstoffen (EVOA).

Het handhavingsproject IMPEL-TFS Enforcement Actions II (hierna EA II) is gestart in het najaar van 2008 en loopt door tot begin 2011. Doel van het project is net als EA I, het bevorderen en verbeteren van de handhaving van de EVOA in alle lidstaten en andere Europese landen, het verifiëren van bestemmingen van afval, het ontwikkelen van handhavingsinstrumenten en het verbeteren van de samenwerking tussen lidstaten.

¹ European Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law, cluster Transfrontier Shipments of Waste.

² Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

Conclusies

Het project boekt tot dusver positieve resultaten. Vergeleken met EA I worden er meer inspecties uitgevoerd en doen meer landen actief mee (26, waarvan 22 landen inspecties hebben uitgevoerd, vergelijk EA I: 25 landen, waarvan 17 inspecties hebben uitgevoerd). Er vindt uitwisseling van inspecteurs plaats, er worden gezamenlijk controlemiddelen ontwikkeld en ook andere autoriteiten, die van groot belang zijn voor een goede handhaving van de EVOA, zoals politie en douane, worden betrokken bij de inspecties. Dit duidt erop dat lidstaten de handhaving van de EVOA steeds belangrijker gaan vinden en er meer prioriteit aan geven. De handhavingsdruk binnen Europa wordt daarmee gelijkwaardiger.

Het interimrapport beschrijft ook de resultaten van de uitgevoerde controles. Van oktober 2008 tot en met mei 2009 zijn 7886 transporten fysiek gecontroleerd. Zo'n 25% daarvan betrof afvaltransporten. De gecontroleerde afvaltransporten waren deels voorgeselecteerd op basis van een risicoanalyse en deels aselect gekozen. In 19% van de gevallen (367 transporten) werd niet voldaan aan de regels uit de EVOA. Van 203 van deze 367 transporten is door de deelnemende landen gerapporteerd om wat voor overtredingen het precies ging. Het gaat om overtredingen van administratieve bepalingen (63%) tot illegale overbrengingen (37%). De overtredingen zijn gerapporteerd op basis van het overtreden artikel waardoor niet precies kan worden aangegeven of het hier om afvalstoffen van de groene lijst of oranje lijst gaat. Wel is bekend dat, in geval van groene lijst afvalstoffen, het vaak gaat om afvalstoffen die verontreinigd zijn waardoor ze niet als groene lijst afvalstof aangemerkt kunnen worden. De verontreiniging kan zelfs zodanig zijn dat er sprake is van huishoudelijk of gevaarlijk afval (zie de tabel op pagina 46).

Bij EA I voldeed 15% van de gecontroleerde transporten niet aan de regels uit de EVOA, maar een directe vergelijking is vanwege het verschil in manier van selectie van gecontroleerde transporten (risicogebaseerd danwel a-select) niet te maken. Binnen het project wordt gestimuleerd om te inspecteren op basis van een risicoanalyse, omdat dit de pakkans vergroot en de toezichtslast voor nalevende bedrijven beperkt. Dit gebeurt meer en meer.

Net als bij EA I zijn de verschillen in overtredingspercentage per land groot. Dat is deels te verklaren door de wijze van controleren (a-select of voorselectie van vrachten), deels door de handhavingervaring van de inspecteurs en deels ook door de controlefrequentie. Voor een aantal landen (Nederland, Engeland, Duitsland) is aangegeven hoe tegen de overtredingen is opgetreden. Dit is niet voor alle deelnemende landen gedaan omdat veel EVOA autoriteiten hier geen uitspraak over kunnen of mogen doen. Wel is duidelijk dat er verschillen zijn.

Aanbevelingen

Het verschil in handhavingniveau per land is nog steeds aanwezig. In een aantal landen, met name bij enkele mediterrane landen en de nieuwe toetreders, ontbreekt het nog steeds aan voldoende middelen, zijn er andere prioriteiten gesteld en is de handhaving van de EVOA nog niet ingebed in de organisatie. Aanbevolen wordt daarom de niet actieve landen te stimuleren om mee te doen, een Europese risicoanalyse op afvalbewegingen uit te voeren, best practices uit te wisselen om op risico gebaseerde inspecties te stimuleren en meer samenwerking te bewerkstelligen met onder andere de Wereld Douane Organisatie. De aanbevelingen worden opgepakt in het vervolg van het IMPEL project.

Vervolg

De aanbevelingen worden meegenomen in de volgende fase van dit project. Inmiddels hebben 31 landen (ook niet EU landen) toegezegd deel te nemen aan activiteiten in 2010. Slechts drie EU landen (Luxemburg, Griekenland en Italië) participeren op dit moment nog niet; met Italië wordt actief gecommuniceerd over hun mogelijke deelname. Medio 2011 volgt het volgende rapport van Enforcement Actions II.

In de volgende inspectiefase zal deelnemende landen worden gevraagd overtredingen verder te specificeren en te rapporteren over genomen maatregelen. Op deze manier kan (de mate waarin er sprake is van) een level playing field beter worden aangetoond en gestimuleerd.

De minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. M. Cramer